याधिकपञ्चदशाङ्गुलप्रमाणे १५२/३ लक्षणमाकर्षणार्थं कर्तव्यम् ततोऽभ्यासर-ज्जोरन्तात्त्रयश्चत्वारिंशतमे ४३ऽङ्गुलेऽंसाङ्कनार्थं द्वापञ्चाशत्तमे ५२ऽङ्गुले च श्रोण्य-ङ्कनार्थं लक्षणं कुर्यादिति । एतदेकमुत्तरवेदेः प्रमाणमुक्तम् · अथ द्वितीयं प्रमा-णमाह ·

चतुररत्निर्वा पश्चात् सप्त प्राची षड्वा त्रयः पुरस्तात् ॥१३॥ उत्तरवेदिः चतुररत्निः पश्चात्तिरश्ची भवति सप्तारत्निः षडरत्निर्वा प्राची प्रागायता त्रयो ऽरत्नयः पुरस्तात्तिरश्ची भवति · शाखान्तरादेव । षडरत्निः प्राचीति पक्षे अयं साधनश्लोकः नवारत्निर्मिता रज्जुर्लक्षिता षट्स्वतः परम् अर्धेऽर्धे त्रिषु पाशः स्यात्पशुवेदेः प्रसाधनमिति · अस्यार्थः · नवभिररत्निभिर्मिता रज्जु षट्सु अरत्निषु लक्षिता चिह्नयुक्ता कार्या तच्च लक्षणं प्राच्या अङ्कनार्थम् अतः परम् अस्मात्ष-डरत्निमिते स्थाने[1] कृताल्लक्षणात्परम् त्रिषु स्थानेषु अर्धे-अर्धे अर्धारत्नावर्धारत्नौ लक्षणं कृत्वा पशुवेदेः प्रसाधनं कार्यमिति तत्र प्रथमेऽर्धारत्नौ आकर्षणार्थम् द्वितीयेऽर्धारत्नौ श्रोण्यङ्कनार्थम् तृतीयेऽर्धारत्नौ अंसाङ्कनार्थमिति पाशविपर्यासेनायं साधनोपायः · द्वरत्नौ २ लक्षणं कुर्यादर्धे १/२ सार्धत्रये ३१/२ तथा अर्धे १/२ ऽरत्नौ १ ततः सार्धे ११/२ पशुवेदेः प्रसाधनी[2] अयं च पाशाविपर्यासेन साधनोपायः । सप्तारत्निप्राच्यां पक्षे तु सप्तारत्निपरिमितां रज्जुं तत्र लक्षितां ७ तदर्धेनाभि-वर्ध्य ३१/२ वर्धिताया आद्ये षष्ठे भागे १२/३ लक्षणमाकर्षणार्थं कृत्वा प्रान्तादरत्नि-द्वये ८१/२ प्रान्तात्सार्धारत्नौ १ च श्रोण्यंसाङ्कनार्थे लक्षणे कुर्यादिति ।

तेषां मध्ये शङ्कुः ॥१४॥ त्रयः पुरस्तादिति प्रागुक्तम् (१३) तेषां त्रयाणा-मरत्नीनां मध्ये शङ्कुर्निहन्तव्यः · तत्र हि शङ्कुना कार्यमस्ति पूर्वार्धे शङ्कुसहि-तमित्यत्र (२८) ।

अपरिमिता वा ॥१५॥ वा उत्तरवेदिरुक्तप्रमाणद्वयादतिशयेनाधिकप्र-माणा भवति अपरिमितं प्रमाणाद्वय इति शुल्वकृतोक्तत्वात् (१) · अतश्चैका-हिकचातुर्मास्यादौ हविरासादनपर्याप्ता अपरिमिता वेदिराश्रयणीया अन्यथा हवि-

---

१) ? मितेस्थाने २· मितस्थाने २· २) i. e. २ श्रोण्यङ्कनार्थम् १/२ आकर्षणार्थम् ३१/२ प्राच्यङ्कनार्थम् १/२ आकर्षणार्थम् १ अंसाङ्कनार्थम् ११/२ अत्रलक्षणरज्ज्वन्तपाशः ।